

ପାଠ 5

पाठ

ଚାଲ, ଚିଲିକା ଦେଖିବା
ଚାଲ, चिलिका देखिबा

चलिए, चिलिका देखेंगे

ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରା : ରେଜିଆ, ତୁମେ ଏଥର କ'ଣ
ଏଲ.ଟି.ସି ନେଉଛ ?

मधुछन्दा : रजिआ, क्या तुम इसबार
एल. टी.सी ले रही हो ?

ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରା : ରେଜିଆ, ତୁମେ ଏଥର କ'ଣ
ଏଲ.ଟି.ସି. ନେଉଛ ?

रजिया : हाँ, लेने को सोच रही हूँ। लेकिन
पहले तो स्थान निश्चित करना
पड़ेगा।

ରେଜିଆ : ହଁ, ନେବି ବୋଲି ଭାବୁଛି ।
ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ତ ଜାଗା ଠିକ୍
କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ରେଜିଆ : ହଁ, ନେବି ବୋଲି ଭାବୁଛି । ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ତ
ଜାଗା ଠିକ୍ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

मधुछन्दा : तब तो तुमको इसबार मेरे
साथ ओड़िशा जाना चाहिए।

ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରା : ତେବେ ତ ତୁମକୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ
ଏଥର ଓଡ଼ିଶା ଯିବା ଦରକାର ।

ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରା : ତେବେ ତୁମକୁ ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଏଥର
ଓଡ଼ିଶା ଜିବା ଦରକାର ।

रजिया : हाँ, बहुत अच्छा होगा।

ରେଜିଆ : ହଁ, ଖୁବ୍ ଭଲ ହେବ ।

ରେଜିଆ : ହଁ, ଖୁବ୍ ଭଲ ହେବ ।

मधुछन्दा : इसबार चलो, चिलिका
जाएँगे। तुम्हारा चिलिका देखना
उचित है।

ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରା : ଏଥର ଚାଲ, ଚିଲିକା ଯିବା ।
ତୁମର ଚିଲିକା ଦେଖିବା ଉଚିତ୍ ।

ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରା : ଏଥର ଚାଲ, ଚିଲିକା ଜିବା ।
ତୁମର ଚିଲିକା ଦେଖିବା ଉଚିତ୍ ।

ରେଜିଆ : ଇଏ ଚିଲିକା କ'ଣ ?

रेजिआ : इए चिलिका क'ण ?

प्रयूछुदा : चिलिका गोठिख बड़ हूद ।
 यप्रुदु उलि लगे ।

मधुछन्दा : चिलिका गोटिए बड़ हद ।
 समुद्र भळि लागे ।

रेजिआ : घेठि आपकु क'ण
 होटेलरे आगरु रिजर्भेसन
 करिबाकु पड़िब ।

प्रयूछुदा : ना, खेठे आपरु
 रिजर्भेसन करिबाकु पड़िना ।
 होटेलरे रहिबा मध्य आपरु
 दरकार नाहीं । बरकूळ
 गेष्ट हाउसरे रहिबा । भारि सुन्दर
 जागा । गेष्ट हाउसर चारिपटे
 इ पाउँबण अछि । ताकुलागि
 चिलिका हद । एबे कुहत,
 एसबु देखिबा क'ण
 खुसिर कथा नूहँ ?

मधुछन्दा : ना, एते आगरु रिजर्भेसन
 करिबाकु पड़िना । होटेलरे रहिबा
 मध्य आमर दरकार नाहीं । बरकूळ
 गेष्ट हाउसरे रहिबा । भारि सुन्दर
 जागा । गेष्ट हाउसर चारिपटे
 इ पाउँबण अछि । ताकुलागि
 चिलिका हद । एबे कुहत,
 एसबु देखिबा क'ण
 खुसिर कथा नूहँ ?

रेजिआ : खेठे आपरु क'ण क'ण
 यप्रुदु

मधुछन्दा : ना, एते आगरु रिजर्भेसन
 करना नहीं पड़िगा । हमें होटेल में
 रहने की जरूरत भी नहीं । बरकूल
 गेस्ट हाउस में रहेंगे । बहुत सुंदर
 स्थान है । गेस्ट हाउस के चारों
 तरफ़ झाँ वन है और उसके
 पास चिलिका झील है । अब कहो
 तो, क्या यह सब देखना नहीं
 चाहिए ?

रजिया : यह चिलिका क्या है ?

मधुछन्दा : चिलिका एक बड़ी झील है ।
 समुद्र जैसी लगती है ।

रजिया : क्या हमको वहाँ होटेल में पहले से
 आरक्षण करना पड़िगा ?

मधुछन्दा : नहीं, इतने पहले रिजर्भेसन
 करना नहीं पड़िगा । हमें होटेल में
 रहने की जरूरत भी नहीं । बरकूल
 गेस्ट हाउस में रहेंगे । बहुत सुंदर
 स्थान है । गेस्ट हाउस के चारों
 तरफ़ झाँ वन है और उसके
 पास चिलिका झील है । अब कहो
 तो, क्या यह सब देखना नहीं
 चाहिए ?

रजिया : यहाँ से क्या-क्या साथ लेना
 पड़िगा ?

ନେବାକୁ ପଢ଼ିବ ?

ରେଜିଆ : एतु सांगरे क'ण क'ण सबु नेबाकु पडिब ?

ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରା : ଏଠୁ କିଛି ନେବା ଦରକାର ନାହିଁ । ଖାଇବା ସେଠି ଖୁବ୍ ଭଲ । ଚିଲିକାରେ ସମୁଦ୍ର ମାଛ, କଙ୍କଡ଼ା ଓ ବଡ଼ ବଡ଼ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ମିଳେ । ତାହାର ପାଣି ଲୁଣିଆ । ତହିଁରେ ବଙ୍ଗୋପସାଗରର ପାଣି ମିଶୁଛି ।

ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରା : एतु किछि नेबा दरकार नाहीं । खाइबा सेटि खुब भल । चिलिकारे समुद्र माछ, कंकड़ा ओ बड़ बड़ चिंगुड़ि मिळे । ताहार पाणि लुणिआ । तंहिरे बंगोपसागरर पाणि मिशुछि ।

ରେଜିଆ : ସତେ ନା କ'ଣ ? ତେବେ ତ ମୋର ଦେଖିବା ନିତୁତି ଦରକାର । ସେଠାରୁ ମୁଁ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାଛ ଆଣିବି ।

ରେଜିଆ : सते ना क'ण ? तेबे त मोर दिखिबा निहाति दरकार । सेठारु मुँ चिंगुड़ि माछ आणिवि ।

ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରା : ତେବେତ ଆମକୁ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଫ୍ୟାକ୍ଟ୍ରି ଯିବାକୁ ପଢ଼ିବ । ସେଠି ତୁମକୁ ବନ୍ଦ ଚିଣ ତବାରେ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ମିଳିବ ।

ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରା : तेबे त आमकु चिंगुड़ि फ्याक्ट्री जिबाकु पडिब । सेटि तमकु बंद टिण डबारे चिंगुड़ि मिळिब ।

ରେଜିଆ : ଚିଲିକାରେ ଆଉ କ'ଣ ସବୁ ଦେଖିବାକୁ ଅଛି ?

ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରା : यहाँ से कुछ लेने की ज़रूरत नहीं । वहाँ खाना बहुत अच्छा है । चिलिका में समुद्री मछली बड़ी-बड़ी केकड़ा और झींगा (मछली) मिलती हैं । उसका पानी नमकीन है । उसमें बंगाल की खाड़ी का पानी मिल रहा है ।

ରେଜିଆ : क्या यह सच है ? (ऐसा है क्या?) तब तो मेरा देखना निहायत ज़रूरी है । वहाँ से मुझे झींगा मछली लानी पड़ेगी ।

ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରା : तब तो हमको झींगा फ्याक्ट्री जाना पड़ेगा । वहाँ तुमको बंद टिन के डिब्बे में झींगा मिलेगी ।

ରେଜିଆ : चिलिका में और क्या-क्या देखने के लिए हैं ?

ମଧୁଚନ୍ଦ୍ରା : चिलिका के पक्षी देखने योग्य हैं । शीतऋतु आने पर बहुत प्रकार

रेजिआ : चिलिकारे आउ क'ण सबु देखिबाकु अछि ?

मधुछन्दा : रिलिकार पक्षी देखिला छलि ।
 णीतरतु थासिले बहू दूर दूर
 देगरू बहूप्रकारर दृजार
 दृजार पक्षी खँकु थासन्ति ।

मधुछन्दा : चिलिकार पक्षी देखिला भळि ।
 शीतऋतु आसिले बहु दूर दूर देशरु
 बहुप्रकारर हजार-हजार पक्षी
 एठिकु आसन्ति ।

रेजिआ : 'कालिजाइ पाहाड़' क'ण रिलिका
 मझिरे अछि ? आमकु क'ण सेठिकु
 डंगारे जिबाकु पडिब ?

मधुछन्दा : ना, ना डंगारे जिबाकु पडिब
 नाहँ । एबे मटर लंच चालुछि । पाणि
 मझिरे 'कालिजाइ पाहाड़' । पाहाड़
 उपरे ठाकुराणी मंदिर अछि ।

रेजिआ : 'कालिजाइ पाहाड़' क'ण चिलिका
 मझिरे अछि ? आमकु क'ण सेठिकु
 डंगारे जिबाकु पडिब ?

मधुछन्दा : ना, ना डंगारे जिबाकु पडिब
 नाहँ । एबे मटर लंच चालुछि । पाणि
 मझिरे 'कालिजाइ पाहाड़' । पाहाड़
 उपरे ठाकुराणी मंदिर अछि ।

रेजिआ : मधुछन्दा, मतेत भारि खुसि लागुछि ।

के हज़ारों हज़ारों पक्षी दूर दूर के
 देशों से यहाँ आते हैं ।

रजिया : क्या 'कालिजाइ पहाड़' चिलिका
 के बीच में है ? क्या हमको वहाँ
 नौका में जाना पड़ेगा ?

मधुछन्दा : न, न, नौका में जाना नहीं
 पड़ेगा । अब मोटर लॉच चल रहा
 है । पानी के बीच में 'कालिजाइ'
 पहाड़ है । पहाड़ के ऊपर देवी का
 मंदिर है ।

रजिया : मधुछन्दा, मुझे तो बहुत खुशी लग
 रहा है । अब तो मुझे टिकट
 काटना पड़ेगा ।

एबे मते टिकट काटिबाकु पड़िब ।

शब्दार्थ

ओड़िआ शब्द	देवनागरी	हिंदी अर्थ
ଏଥର	एथर	इसबार
ଭାରୁଛି	भाबुछि	सोच रही हूँ
ତେବେତ	तेबेत	तबतो
ମୋ ସାଙ୍ଗରେ	मो सांगरे	मेरे साथ
ଯିବା ଦରକାର	जिबा दरकार	जाना चाहिए
ପ୍ରଥମେ	प्रथमे	पहले
ଚିଲିକା	चिलिका	चिलिका (एक झील का नाम)
ହୃଦ	हृद	झील
ସମୁଦ୍ର	समुद्र	समुद्र / समन्दर
ସେଠି	सेटि	वहाँ
ଏତେ	एते	इतने
ସମୁଦ୍ର ମାଛ	समुद्र माछ	समुद्री मछली
କଂକଡ଼ା	कंकड़ा	केकड़ा
ବଡ଼ ବଡ଼	बड़ बड़	बड़ा बड़ा
ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାଛ	चिंगुड़ि माछ	झींगा मछली
ଲୁଣିଆ	लुणिआ	नमकीन
ବଙ୍ଗୋପ ସାଗର	बंगोपसागर	बंगाल की खाड़ी
ମିଶୁଛି	मिशुछि	मिलता है
ନିହାତି	निहाति	निहायत
ବନ୍ଦ	बंद	बंद
ଟିଣ	टिण	टीन / टिन
ଡବା	डबा	डिब्बा / डब्बा
ପ୍ରକାରର	प्रकारर	तरह का
ପାହାଡ଼	पाहाड़	पहाड़

ମଝିରେ	ମଞ୍ଜିରେ	बीच में
ଡଂଗା	डंगा	नौका
ଠାକୁରାଣୀ	ठाकुराणी	देवी

अभ्यास

I. नीचे दिए गए वाक्य दोहराइए ।

1. ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଏଥର ତୁମେ ଓଡ଼ିଶା ଚାଲ ।
मो सांगरे एथर तुमे ओड़िशा चाल ।
2. ଏଥର ଚାଲ ଚିଲିକା ଯିବା ।
एथर चाल चिलिका जिबा ।
3. ସେଠୁ ମତେ ଚିଲୁଡ଼ି ମାଛ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
सेतु मते चिंगुड़ि माछ नेबाकु पड़िब ।
4. ଏତେ ଆଗରୁ ଆରକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େନା ।
एते आगरु आरक्षण करिबाकु पड़ेना ।
5. ଆମକୁ କ'ଣ ଏତେ ଆଗରୁ ଆରକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ?
आमकु क'ण एते आगरु आरक्षण करिबाकु पड़िब ?
6. ମୋର ଦେଖିବା ନିହାତି ଦରକାର ।
मोर देखिबा निहाति दरकार ।
7. ତୁମର ଚିଲିକା ଦେଖିବା ଉଚିତ୍ ।
तुमर चिलिका देखिबा उचित ।

II. वाक्यों में रेखांकित शब्दों के स्थान पर दिए गए शब्दों का प्रयोग कर नये वाक्य बनाइए ।

- 1) ତୁମେ ଓଡ଼ିଶା ଚାଲ ।
तुमे ओड़िशा चाल ।
- 2) ଆମେ ଚାଲ, ଚିଲିକା ଯିବା ।
आमे चाल, चिलिका जिबा ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର

भुवनेश्वर

ଦିଲ୍ଲୀ

दिल्ली

କଟକ

कटक

ଲକ୍ଷ୍ନୌ

लखनउ

କାଶ୍ମୀର

काश्मीर

ଆଗ୍ରା

आग्रा

<p>ସ୍କୁଲ
ସିନେମା</p>	<p>ପୁରୀ
ମନ୍ଦିର</p>
3) <u>ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି</u> ମାଛ ନେବାକୁ ପଢ଼ିବ ।
<u>ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି</u> ମାଛ ନେବାକୁ ପଢ଼ିବ ।	4) ଏତେ ଆଗରୁ <u>କରିବାକୁ</u> ପଢ଼େନା ।
ଏତେ ଆଗରୁ <u>କରିବାକୁ</u> ପଢ଼େନା ।
<p>ରୋହି
ଭାକୁର
ଭାକୁର
ଭାକୁର
ସିଂଗା
ଇଲିଶି
କଉ
କଉ</p>	<p>ଦେବାକୁ
ଦେବାକୁ
ନେବାକୁ
ନେବାକୁ
ପଢ଼ିବାକୁ
ପଢ଼ିବାକୁ
ଶୋଇବାକୁ
ଶୋଇବାକୁ
ପିଞ୍ଜିବାକୁ</p>
5) <u>ଆମକୁ</u> କ'ଣ କିଛି ନେବାକୁ ପଢ଼ିବ ?
<u>ଆମକୁ</u> କ'ଣ କିଛି ନେବାକୁ ପଢ଼ିବ ?	6) ମୋର ଦେଖିବା ନିହାତି ଦରକାର
<u>ମୋର</u> ଦେଖିବା ନିହାତି ଦରକାର ।
<p>ତୁମକୁ
ତୁମକୁ
ସେମାନଙ୍କୁ
ସେମାନଙ୍କୁ
ତାଙ୍କୁ
ତାଙ୍କୁ
ଏମାନଙ୍କୁ
ଏମାନଙ୍କୁ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ</p>	<p>ଆମର
ଆମର
ତୁମର
ତୁମର
ତାଙ୍କର
ତାଙ୍କର
ସମସ୍ତଙ୍କର
ସମସ୍ତଙ୍କର
ସେମାନଙ୍କର
ସେମାନଙ୍କର</p>
7) <u>ତୁମର</u> ଚିଲିକା ଦେଖିବା ଉଚିତ୍ ।
<u>ତୁମର</u> ଚିଲିକା ଦେଖିବା ଉଚିତ୍ ।	

ମୋର
 मोर
 ଆମର
 आमर
 ତାଙ୍କର
 तांकर
 ଯୁଙ୍କର
 यांकर
 ସେମାନଙ୍କର
 सेमानंकर

III. नीचे दिए गए वाक्यों में रेखांकित शब्दों के स्थान पर कोष्ठक में दिए गए शब्दों का प्रयोग कर वाक्य बनाइए ।

1. ଏହାର ପାଣି ଲୁଣିଆ । (ତା'ର)
एहार पाणि लुणिआ । (ता'र)
2. ଏତେ ଆଗରୁ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ? (କେତେ)
एते आगरु करिबाकु पड़े? (केते)
3. ସେଠି ହୋଟେଲରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିବ । (ଏଠି)
सेठि होटेलरे रहिबाकु पड़िब । (एठि)
4. ଏଥିରେ ବଂଗୋପସାଗରର ପାଣି ମିଶୁଛି । (ସେଥିରେ)
एथिरे बंगोपसागरर पाणि मिशुछि । (सेथिरे)
5. ବହୁତ ପକ୍ଷୀ ଏଠିକୁ ଆସନ୍ତି । (ସେଠିକୁ)
 बहुत पक्षी एठिकु आसन्ति । (सेठिकु)

IV. नीचे दिए गए वाक्यों में रेखांकित शब्दों के स्थान पर कोष्ठक में दी गई मूल क्रियाओं के उपयुक्त रूपों का प्रयोग कर वाक्य बनाइए ।

उदाहरण :- ଆମେ ତାଲ ପୂଜା କରିବା ।

आमे चाल पूजा करिबा ।

ମନ୍ଦିର ଦେଖ

मंदिर देख

ଫୁଲ ଚୋଳ

फूल चोल

फुल तोळ
 काग कर
 काम कर
 घा० घढ
 पाठ पढ
 गीत गा'
 गीत गा'

V. कोष्ठक में दिए गए शब्दों में से उपयुक्त शब्द चुनकर वाक्य पूरे कीजिए।

1. ଏଥର ଚାଲ ଚିଲିକା _____ । (ଗଲି, ଯିବା)
 ଏଥର ଚାଲ ଚିଲିକା _____ । (ଗଲି, ଯିବା)
2. ଚିଲିକା _____ ଭରିବୁ । (ଦେଖିବା, ଦେଖିଲ)
 ଚିଲିକା _____ ଚିଲିକା _____ ଚିଲିକା । (ଦେଖିବା, ଦେଖିଲ)
3. ଆରକ୍ଷଣ କରିବାକୁ _____ । (ପଢ଼ିବୁ, ପଢ଼ିବ)
 ଆରକ୍ଷଣ କରିବାକୁ _____ । (ପଢ଼ିବୁ, ପଢ଼ିବ)
4. ମୋର _____ ଦରକାର ନାହିଁ । (ନେଲି, ନେବା)
 ମୋର _____ ଦରକାର ନାହିଁ । (ନେଲି, ନେବା)
5. ଚିଲିକାର ପକ୍ଷୀ _____ ଭଲି । (ଦେଖିଲି, ଦେଖିଲା)
 ଚିଲିକାର ପକ୍ଷୀ _____ ଭଲି । (ଦେଖିଲି, ଦେଖିଲା)

VI. कोष्ठक में दिए गए शब्दों में से उपयुक्त शब्द चुनकर वाक्य पूरे कीजिए।

(ମାଛ, ବଣ, ଗେଣ୍ଡୁ, ହାତୁଣ୍ଡ, ଲଞ୍ଜ, ପାହାଡ଼)
 (माछ, बण, गेष्ट हाउस, लंच, पाहाड़)

1. ପୁରୀ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ଝାଉଁ _____ ଅଛି ।
 ପୁରୀ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ଝାଉଁ _____ ଅଛି ।
2. ଚିଲିକା ପାଖରେ ବରକୂଳ _____ ।
 ଚିଲିକା ପାଖରେ ବରକୂଳ _____ ।
3. ନଈ, ସେ ପାଖକୁ ଆମେ ମଟର _____ ରେ ଯାଉ ।
 ନଈ, ସେ ପାଖକୁ ଆମେ ମଟର _____ ରେ ଯାଉ ।
4. କାଳିଜାଇ _____ ଭପରେ ଠାକୁରାଣୀ ମନ୍ଦିର ଅଛି ।

କାଢ଼ିଜାଝ _____ ଉପରେ ଠାକୁରାଣୀ ମନ୍ଦିର ଅଛି ।

5. ଆମେ ସମୁଦ୍ର _____ ଆଣିବୁ ।
 ଆମେ ସମୁଦ୍ର _____ ଆଣିବୁ ।

VII. କୋଷ୍ଠକ ମେଁ ଦିଏ ଗଏ ହିଁଦି ଶବ୍ଦ଼଼଼ କେ ସମାନାର୍ଥ ଠ଼଼଼ିଆ ଶବ୍ଦ ଝ଼଼଼଼କର ବାକ୍ୟ ବନାଝ଼଼଼ ।

1. ଚିଲିକା ଗୋଟିଏ _____ । (ଝିଲ)
 ଚିଲିକା ଗ଼଼଼ିଏ _____ ।
2. ଚାରିପଟେ _____ ବଣ ଅଛି । (ଝାଉଁ)
 ଚାରିପଟେ _____ ବଣ ଅଛି ।
3. ମତେ _____ ଭଲ ଲାଗେ । (କେକଝା)
 ମତେ _____ ଭଲଲାଗେ ।
4. ଚିଲିକାରେ _____ ର ଫସାଳୁ ଅଛି । (ଝି଼଼଼଼଼ା ମଛଲି)
 ଚିଲିକାରେ _____ ର ଫସାକ୍ତ୍ରୀ ଅଛି ।
5. ବଂଗୋପସାଗରର ପାଣି _____ ମିଶୁଛି । (ଚିଲିକା ମେଁ)
 ବଂଗୋପସାଗରର ପାଣି _____ ମିଶୁଛି ।

ପଢ଼ିଏ ଠ଼଼଼଼ ସମଝିଏ

ନନ୍ଦ କାନନ

ନନ୍ଦନକାନନ

ଏଥର ଚୁଟିରେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ନନ୍ଦ କାନନ ଯିବା । ବହୁତ ମଜା କରିବା । ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ
 ଏଥର ଛୁଟିରେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ନନ୍ଦନକାନନ ଝିବା । ବହୁତ ମଜା କରିବା । ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ
 ଆମକୁ ଗ଼଼଼଼ ବସ୍, ସୁଟର କିମ୍ବା ଗ଼଼଼଼ିରେ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପ୍ରଥମେ ଆମକୁ ଚିକଟ
 କରିବାକୁ

ଆମକୁ ଠାଉନ ବସ, ସ୍କୁଟର କିବା ଠାକ୍ସିରେ ଝିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପ୍ରଥମେ ଆମକୁ ଠିକଟ କରିବାକୁ
 ପଡ଼ିବ । ପିଲାମାନେ ସମସ୍ତେ ଏକଠି ହୋଇ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ରହିବ । ଇଆଡ଼େ ସିଆଡ଼େ
 ପଢ଼ିବ । ପିଲାମାନେ, ସମସ୍ତେ ଏକଠି ହୋଝି ଗ଼଼଼ିଏ ଝାଗାରେ ରହିବ । ଝିଆଝି ସିଆଝି
 ହେବନି । ନନ୍ଦ କାନନରେ ଅନେକ ପଶୁପକ୍ଷୀ, ସରୀସୃପ ଇତ୍ୟାଦି ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ ।

ଆମେମାନେ

ହେବନି । ନନ୍ଦନକାନନରେ ଅନେକ ପଶୁପକ୍ଷୀ, ସରୀସୃପ ଇତ୍ୟାଦି ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ । ଆମେମାନେ ଜାଲିଗାଢ଼ିରେ ସିଂହସଫାରି ଓ ବାଘ ସଫାରି ଦେଖିବାକୁ ଯିବା । ସେଠି ସିଂହସଫାରିରେ ଜାଲିଗାଢ଼ିରେ ସିଂହସଫାରି ଓ ବାଘ ସଫାରି ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ । ଚାଲ ଦେଖିବା, ସିଂହସଫାରିରେ ସିଂହମାନେ ଏଣେତେଣେ ହୋଇ ବୁଲୁଥିବାର ଦେଖିବା । କେତେ ପ୍ରକାରର ଧଳାସିଂହ । ଆଉ ବାଘ

ସିଂହମାନେ କେମିତି ଏଣେତେଣେ ହୋଇ ବୁଲୁଥିବାର ଦେଖିବା । କେତେ ପ୍ରକାରର ଧଳାସିଂହ । ଆଉ ବାଘ ସଫାରିରେ ଦେଖିବା ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ବାଘ । ଯଥା:- କଲରାପତରିଆ ବାଘ, ଚିତାବାଘ ଓ ମହାବଳ

ସଫାରିରେ ଦେଖିବା ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗର ବାଘ । ଜଥା :- କଲରାପତରିଆ ବାଘ, ଚିତାବାଘ ଓ ମହାବଳ ବାଘ ଇତ୍ୟାଦି । ଏଠି ପାଟିତୁଣ୍ଡ ନକରି ସେମାନଙ୍କୁ ହଇରାଣ କରିବା ଅନୁଚିତ୍ । ସମସ୍ତେ ଧୀର ଧୀର ଧୀର

ବାଘ ଇତ୍ୟାଦି । ଏଠି ପାଟିତୁଣ୍ଡ ନ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ହଇରାଣ କରିବା ଅନୁଚିତ୍ । ସମସ୍ତେ ଧୀର ଧୀର ଧୀର ହୋଇ ଦେଖିବା । ଶୁଆ, ଶାରୀ, ହଳଦୀବସନ୍ତ ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଚଢ଼େଇ ଦେଖିବା । ପୁଣି

ହୋଇ ଦେଖିବା । ଶୁଆ, ଶାରୀ, ହଳଦୀବସନ୍ତ ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଚଢ଼େଇ ଦେଖିବା । ପୁଣି ଦେଖିବା ସାପ, କୁମ୍ଭୀର, ଭାଲୁ, ସିଂପାଜୀ, ମାଙ୍କଡ଼ ଓ ଝିଙ୍କ । ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ନନ୍ଦ କାନନ

ଦେଖିବା ସାପ, କୁମ୍ଭୀର, ଭାଲୁ, ସିଂପାଜୀ, ମାଙ୍କଡ଼ ଓ ଝିଙ୍କ । ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ନନ୍ଦ କାନନ କେତେ ସୁନ୍ଦର । ସେଠାରେ ଦେଖିବା ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ସମାବେଶ । ଆମେମାନେ ବହୁତ କେତେ ସୁନ୍ଦର । ସେଠାରେ ଦେଖିବା ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ସମାବେଶ । ଆମେମାନେ ବହୁତ ବୁଲିବା । ପଶୁମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ତମେମାନେ ବହୁତ କିଛି ଜାଣି ପାରିବ । ପଶୁ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ପାଖରୁ

ବୁଲିବା । ପଶୁମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ତମେମାନେ ବହୁତ କିଛି ଜାଣି ପାରିବ । ପଶୁ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ପାଖରୁ ଦେଖି ତୁମକୁ ବହୁତ ଖୁସି ମଧ୍ୟ ଲାଗିବ ।

ଦେଖି ତୁମକୁ ବହୁତ ଖୁସି ମଧ୍ୟ ଲାଗିବ ।

शब्दार्थ

ओड़िआ शब्द	देवनागरी	हिंदी अर्थ
ନନ୍ଦ କାନନ	नंदनकानन	नंदनकानन (भुवनेश्वर के एक चिड़ियाघर का नाम)
ଏ ବର୍ଷ	ए वर्ष	इस साल

ଖରାଚୁଟିରେ	खराछुटिरे	ग्रीष्म काल की छुट्टियों में
ସମସ୍ତେ ମିଶି	समस्ते मिशि	सब मिलकर
ମଜା	मजा	आनंद
ଟିକଟ	टिकट	टिकट
କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ	करिवाकु पड़िब	करना पड़ेगा
ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ	गोटिए जागारे	एक जगह में
ଇଆଡ଼େ ସିଆଡ଼େ	इआड़े सिआड़े	इधर उधर
ଅନେକ ପଶୁପକ୍ଷୀ	अनेक पशुपक्षी	अनेक पशुपक्षी
ସରୀସୃପ	सरीसृप	सरीसृप/ रेंगनेवाले जानवर
ବାଘ ସଫାରି	बाघ सफारी	बाघ सफारी
ସିଂହ ସଫାରି	सिंह सफारी	सिंह सफारी
ପାଟିତୁଣ୍ଡ	पाटितुण्ड	बातचीत
କଲରାପତରିଆ ବାଘ	कलरा पतरीआ बाघ	करेला जैसा लकीरवाला बाघ
ମହାବଳ ବାଘ	महावल बाघ	महाबल बाघ
ଧଳାବାଘ	धलाबाघ	सफेद बाघ
ଧୀର ସ୍ଥିର	धीर स्थिर	चुपचाप
ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର	अनेक प्रकार की चढ़ेइ	अनेक प्रकार की चिड़िया
ଚଢ଼େଇ		
କେତେ ସୁନ୍ଦର	केते सुन्दर	कितना सुंदर
ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ	अनेक लोकंक समावेश	अनेक लोगोंका समावेश
ସମାବେଶ		
ଅନୁଚିତ	अनुचित	अनुचित
ହଇରାଣ କରିବା	हइराण करिबा	हैरान करना
ସାପ	साप	साँप
କୁମ୍ଭୀର	कुम्भीर	घड़ियाल
ଭାଲୁ	भालु	भालू
ସିଂପାଞ୍ଜୀ	सिंपाजी	चिंपैंजी

ମାଙ୍କଡ଼	मांकड़	लंगूर / बंदर
ଝିଂକ	झिंक	सोही
ବିଷୟରେ	बिषयरे	बारे में
ପାଖରୁ	पाखरु	पास से

अभ्यास

I. अनुच्छेद के आधार पर नीचे दिए गए प्रश्नों के उत्तर दीजिए।

1. ଆମେମାନେ ଖରା ଛୁଟିରେ କେଉଁଠିକୁ ଯିବା ?
आमेमाने खराछुटिरे केउँठिकु जिबा ?
2. ନନ୍ଦ କାନନ କେମିତି ଯିବାକୁ ପଡ଼େ ?
नंदनकानन केमिति जिबाकु पड़े ?
3. ନନ୍ଦକାନନରେ କ'ଣ ସବୁ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ?
नंदनकानन क'ण सबु देखिबाकु मिळे ?
4. ଆମେମାନେ କେଉଁଠିରେ ସିଂହସଫାରି ଓ ବାଘ ସଫାରି ଦେଖିବାକୁ ଯିବା ?
आमेमाने केउँथिरे सिंहसफारी ओ बाघसफारी देखिबाकु जिबा ?
5. ବାଘ ସଫାରିରେ କେତେ ପ୍ରକାରର ବାଘ ଦେଖାଯାଏ ଓ କ'ଣ କ'ଣ ?
बाघ सफारीरे केते प्रकारर बाघ देखाजाए ओ क'ण क'ण ?
6. ନନ୍ଦ କାନନରେ କେଉଁ କେଉଁ ପଶୁପକ୍ଷୀ ଅଛନ୍ତି ?
नंदनकाननरे केउँ केउँ पशुपक्षी अछंति ?
5. ନନ୍ଦକାନନ ଗଲେ ଆମକୁ କ'ଣ ଲାଭ ମିଳିବ ?
सिंहमाने क'ण करुछंति ?

II. नीचे दिए गए प्रत्येक शब्द समूह के शब्दों को सही क्रम में रख कर वाक्य बनाइए।

1. ଯିବୁ, ନନ୍ଦକାନନ, ମିଶି, ଖରାଛୁଟିରେ, ସମସ୍ତେ, ଏବର୍ଷ
जिबु, नंदनकानन, मिशि, खराछुटिरे, समस्ते, एवर्ष
2. ପଢ଼ିବ, ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ, ଟାକ୍ସି, ସ୍କୁଟର, ଟାଉନବସ, କିମ୍ବା, ଆମକୁ
पड़िब, भुबनेश्वररु, टाकसी, स्कुटर, टाउनबस, किम्बा, आमकु
3. ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ, ହୋଇ, ସମସ୍ତେ, ଏକାଠି, ପିଲାମାନେ, ରହିବ
गोटिए जागारे, होइ, समस्ते, एकाठि, पिलामाने, रहिब

4. ଇତ୍ୟାଦି, ଯଥା :- କଲରାପତରିଆ ବାଘ, ମହାବଳ ବାଘ, ଚିତାବାଘ, ବିଭିନ୍ନ, ଥାଉ, ବାଘ, ବାଘ ସଫୀରୀରେ, ଦେଖିବା, ରଙ୍ଗର
 ଇତ୍ୟାଦି, ଯଥା:- କଲରାପତରିଆ ବାଘ, ମହାବଳ ବାଘ, ଚିତାବାଘ, ବିଭିନ୍ନ, ଆଉ, ବାଘ, ବାଘ ସଫୀରୀରେ, ଦେଖିବା, ରଙ୍ଗର
 ଇତ୍ୟାଦି, ଯଥା:- କଲରାପତରିଆ ବାଘ, ମହାବଳ ବାଘ, ଚିତାବାଘ, ବିଭିନ୍ନ, ଆଉ, ବାଘ, ବାଘ ସଫୀରୀର, ଦେଖିବା, ରଙ୍ଗର
5. ନନ୍ଦ କାନନ, ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ, କେତେ ସୁନ୍ଦର, ନେଇ
 ନନ୍ଦନକାନନ , ପଶୁପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ, କେତେ ସୁନ୍ଦର, ନେଇ

III. हिंदी में अनुवाद कीजिए ।

ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର । ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଏକ ମ୍ୟୁଜିଅମ୍ ଅଛି । ମ୍ୟୁଜିଅମ୍ ସକାଳ ସକାଳ

ଓଡ଼ିଶାର ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର । ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଏକ ମ୍ୟୁଜିଅମ୍ ଅଛି । ମ୍ୟୁଜିଅମ୍ ସକାଳ ନଅଟାରୁ ଛଅଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଲା ରହେ । ଏହା କେବଳ ସୋମବାର ଦିନ ବନ୍ଦ ରହେ । ନଅଟାରୁ ଛଅଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖୋଲା ରହେ । ଏହା କେବଳ ସୋମବାର ଦିନ ବନ୍ଦ ରହେ । ମ୍ୟୁଜିଅମ୍ ଯିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ଟିକଟ କାଟିବାକୁ ପଡ଼େ । ମ୍ୟୁଜିଅମ୍ରେ ବିଭିନ୍ନ ଚାଳପତ୍ରର

ମ୍ୟୁଜିଅମ୍ ଜିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ଟିକଟ କାଟିବାକୁ ପଡ଼େ । ମ୍ୟୁଜିଅମ୍ରେ ବିଭିନ୍ନ ଚାଳପତ୍ରର ଯୋଥା, ରାଜାଙ୍କ ବ୍ୟବହୃତ ପାତ୍ର ଏବଂ ବସ୍ତ୍ର, ପ୍ରାଚୀନ କାଳର ତମ୍ବା ମୁଦ୍ରା, ବିଭିନ୍ନ ପୋଥି, ରାଜାଙ୍କ ବ୍ୟବହୃତ ପାତ୍ର ଏବଂ ବସ୍ତ୍ର, ପ୍ରାଚୀନ କାଳର ତମ୍ବା ମୁଦ୍ରା, ବିଭିନ୍ନ ପୋଥି, ରାଜାଙ୍କ ବ୍ୟବହୃତ ପାତ୍ର ଏବଂ ବସ୍ତ୍ର, ପ୍ରାଚୀନ କାଳର ତମ୍ବା ମୁଦ୍ରା, ବିଭିନ୍ନ ପଶୁମାନଙ୍କର ଛାଳ, ମଣିଷର କଙ୍କାଳ ଥାଉ ପଥରର ମୂର୍ତ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ମ୍ୟୁଜିଅମ୍ରେ ସବୁ ଜିନିଷ ଦେଖିବାକୁ ହେଲେ ବାରମ୍ବାର ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମ୍ୟୁଜିଅମ୍ରେ ସବୁ ଜିନିଷ ଦେଖିବାକୁ ହେଲେ ବାରମ୍ବାର ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମ୍ୟୁଜିଅମ୍ରେ ସବୁ ଜିନିଷ ଦେଖିବାକୁ ହେଲେ ବାରମ୍ବାର ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମ୍ୟୁଜିଅମ୍ରେ ସବୁ ଜିନିଷ ଦେଖିବାକୁ ହେଲେ ବାରମ୍ବାର ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

IV. ओड़िआ में अनुवाद कीजिए ।

हमें वन जाना पड़ेगा । वहाँ शेरों के झुंड को देखना चाहिए । आज वहाँ बच्चों को भी जाना पड़ेगा । हमें शीघ्र जाना चाहिए । पशुओं को देखना चाहिए । इनको सताना नहीं चाहिए । देखो, हम आ गए । वहाँ मोर नाचते हैं । अब वर्षा होनी चाहिए । नानी ऐसे बोलती हैं । यहाँ देखो । कितने प्रकार के बाघ हैं । मुझे लकीरवाले बहुत अच्छे लगते हैं । "तुम्हें कौन सा बाघ अच्छा लगता है ?" "मुझे ? मुझे तो सफेद बाघ अच्छा लगता है । मुझे उस बाघ को नज़दीक से देखना पड़ेगा । इसलिए मुझे वहाँ जाना चाहिए । मैं वहाँ जाता हूँ ।

V. आपके द्वारा देखे हुए किसी चिड़ियाघर के बारे में ओड़िआ में एक छोटा सा अनुच्छेद लिखिए ।

टिप्पणियाँ

I. इस पाठ में निम्नप्रकार के वाक्यों का प्रयोग हुआ है।

1. ମଢେଟ ଚିଂଗୁଡ଼ି ମାଛ ନେବାକୁ ପଢ଼ିବ । मुझे झींगा मछली लेनी पड़ेगी।
मते चिंगुड़ि माछ नेबाकु पड़िब।
2. ପ୍ରଥମେ ତ ଜାଗା ଠିକ୍ କରିବାକୁ ପଢ଼ିବ । पहले तो स्थान निश्चित करना पड़ेगा।
प्रथमे त जागा ठिक करिबाकु पड़िब।
3. ଚିଂଗୁଡ଼ି ଫ୍ୟାକ୍ଟ୍ରି ଯିବାକୁ ପଢ଼ିବ । झींगा फैक्ट्री जाना पड़ेगा।
चिंगुड़ि फ्याक्ट्री जिबाकु पड़िब।
4. ମୋର ଦେଖିବା ଦରକାର । मेरा देखना जरूरी है।
मोर देखिबा दरकार।
5. ତୁମର ଚିଲିକା ଦେଖିବା ଉଚିତ୍ । तुम को चिलिका देखना चाहिए
तुमर चिलिका देखिबा उचित्।

वाक्य (1, 2 तथा 3) के क्रिया रूप हिंदी के 'लाना पड़ेगा', 'जाना पड़ेगा' जैसे क्रिया रूपों के समान हैं। यह प्रयोग क्रिया की अनिवार्यता का बोध कराता है। ओड़िआ में ऐसे क्रिया रूप निम्न प्रकार से बनते हैं।

प्रधान क्रिया के संज्ञार्थक कृदंत के साथ '-कू' (-कु) प्रत्यय जोड़ कर सहायक क्रिया '-ପଢ' (पड़) का प्रयोग काल के अनुसार होता है। कर्ता के साथ कर्म कारक का '-कू' (कु) प्रत्यय जोड़ना चाहिए। ध्यान दें कि ओड़िआ में भी सहायक क्रिया 'ପଢ' (पड़) किसी भी काल में पुरुष और वचन के अनुसार नहीं बदलता। जैसे :-

1. ମଢେଟ ଯିବାକୁ ପଢୁଛି । मुझे जाना पड़ता है।
मते जिबाकु पड़ुछि।
2. ତୁମକୁ ଯିବାକୁ ପଢୁଛି । तुमको जाना पड़ता है।
तुमकु जिबाकु पड़ुछि।
3. ଆପଣଙ୍କୁ ଯିବାକୁ ପଢୁଛି । आपको जाना पड़ता है।
आपणंकु जिबाकु पड़ुछि।
1. ମଢେଟ ଯିବାକୁ ପଢିଲା । मुझे जाना पड़ा।
मते जिबाकु पड़िला।
2. ତୁମକୁ ଯିବାକୁ ପଢିଲା । तुमको जाना पड़ा।

- तुमकु जिबाकु पड़िला।
3. थापणकु खिबाकु पड़िला। आपको जाना पड़ा।
आपणकु जिबाकु पड़िला।
1. प्रगत खिबाकु पड़िब। मुझे जाना पड़ा।
मते जिबाकु पड़िब।
2. प्रगत खिबाकु पड़िब। मुझे जाना पड़ेगा।
मते जिबाकु पड़िब।
3. थापणकु खिबाकु पड़िब। आपको जाना पड़ेगा।
आपणकु जिबाकु पड़िब।

वाक्य (4 तथा 5) में मूलक्रिया के साथ 'लबा' (-इबा) प्रत्यय जोड़ा गया है जिस के फलस्वरूप वे संज्ञार्थक कृदंत बन गए हैं। कर्ता के साथ संबध कारक '-र' (-र) का प्रत्यय जोड़ा गया है। ऐसे वाक्यों से क्रिया करने की इच्छा तथा जरूरत का बोध होता है। नीचे दिए गए दो वाक्यों में अंतर है। जैसे :-

1. 'प्रगार देखिबा दरकार'। मेरा देखना जरूरी है।
'मोर देखिबा दरकार'।
2. 'प्रगार देखिबा दरकार'। मुझे देखना चाहिए।
'मोते देखिबा दरकार'।

II. चिलिका

बंगाल की खाड़ी के जल से भरी हुई ओडिशा की प्रसिद्ध झील। इस में डॉलफिनों की क्रीडनशील तैराकी देखने के लिए पर्यटक आते हैं। जाड़े के दिनों में विभिन्न प्रजातियों के पक्षी यहाँ अंडे देने आते हैं। इस झील में कई पहाड़ियाँ हैं। एक बार आँधी-तूफान में एक नव-विवाहिता इस झील में डूब गयी थी। उसका नाम 'जाइ' था। चिलिका झील की अनेक पहाड़ियों में से एक पहाड़ी का नाम 'कालिजाइ' उसी नवविवाहिता के नाम पर पड़ा। मान्यता है कि यद्यपि वह स्वयं डूब गयी, वह सैंकड़ों-हजारों व्यक्तियों को डूबने से बचाती है।

III. कुछ पशु-पक्षियों के नाम।

ओड़िआ शब्द	देवनागरी	हिंदी अर्थ
ଓଟ	उट	ऊँट
କଙ୍ଗାରୁ	कंगारु	कंगारु

କୁକୁର	कुकुर	कुत्ता
କୋକିଶିଆଳୀ	कोकिशिआळी	लोमड़ी
ଗଧ	गध	गधा
ଗୟଳ	गयळ	जंगली साँड़
ଗୁଣୁଚି ମୂଷା	गुँडुचि मूषा	गिलहरी
ଚିତା ବାଘ	चिता बाघ	चीता
ଚମରୀ ଗାଈ	चमरी गाई	सुरागाय
ଛେଳି	छेळी	बकरा
ଜେବ୍ରା	जेब्रा	गोरखर
ଝିଙ୍କ	झिंक	साही
ବଳଦ	बळद	बैल
ବାଘ, ବାଘୁଣୀ	बाघ, बाघुणी	बाघ, बाघिन
ବାନର, ମାଙ୍କଡ଼	बानर, मांकड़	बंदर
ସିଂହ	सिंह	सिंह
ଶିଆଳ	शिआळ	सिआर / सियार
କାଊ	काउ	कौआ
କୁକୁଡ଼ା	कुकुड़ा	मुर्गा
କୋଇଲି	कोइलि	कोयल
ଶୁଆ	शुआ	तोता
ଶାଗୁଣା	शागुणा	गीदड़
ଶାରି	शारी	मैना
ଘରଚଟିଆ	घरचटिआ	गोरैया
ପାରା	पारा	कबूतर
ପେଚା	पेचा	उल्लू
ବଗ	बग	बक